

Громадська організація
«Центр економічних досліджень та розвитку»
Общественная организация
«Центр экономических исследований и развития»

**ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ
ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ**

Збірник тез наукових робіт учасників
Міжнародної науково-практичної конференції
(Одеса, 15-16 березня 2013 року)

**ЕКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ МОДЕРНИЗАЦИИ
И ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ**

Сборник тезисов научных работ участников
Международной научно-практической конференции
(Одесса, 15-16 марта 2013 года)

Частина II

Одеса
2013

ББК 65.04
УДК 332.1
Е 45

ЗМІСТ

Беженар І.М.
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ГАЛУЗІ ВІВЧАРСТВА
Волошук Т.Г.
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ЕКСПОРТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ
Денисенко А.В.
КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ІСНУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ
В УМОВАХ ВИСОКОЇ РИЗИКОВАНОСТІ

Матеріали збірника друкуються мовою оригіналу.

Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, географічних назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Економічні проблеми модернізації та інноваційний розвиток регіонів: збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 15-16 березня 2013 р.) / ГО «Центр економічних досліджень та розвитку». – О.: ЦЕДР, 2013. – 132 с.

Экономические проблемы модернизации и инновационное развитие регионов: сборник тезисов научных работ участников международной научно-практической конференции (г. Одесса, 15-16 марта 2013 г.) / ОО «Центр экономических исследований и развития». – О.: ЦЭИР, 2013 – 132 с.

ББК 65.04
УДК 332.1
Е 45

© Автори статей, 2013
© Центр економічних досліджень та розвитку, 2013

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 11. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ, ГАЛУЗЯМИ, КОМПЛЕКСАМИ

Беженар І.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ГАЛУЗІ ВІВЧАРСТВА	7
Волошук Т.Г. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЕКСПОРТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	11
Денисенко А.В. КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ІСНУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВИСОКОЇ РИЗИКОВАНОСТІ	13
Живко З.Б. ПРИНЦИПИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	15
Загребельна К.О., Глазко Н.Д. ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ ВНУТРІШНЬОГО СПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВА	18
Каргина А.В., Секерин В.Д. ПРОБЛЕМЫ МОДЕРНИЗАЦИИ И ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ, СВЯЗАННЫЕ С РАЗРАБОТКОЙ ИНВЕСТИЦИОННОЙ СТРАТЕГИИ НА АВТОМОБИЛЕСТРОИТЕЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	21
Климчук М.М. РОЗВИТОК АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ	23
Муртазіна Н.В. МЕТОДИЧНА СИСТЕМА ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ АПК В УМОВАХ РИНКОВИХ ВІДНОСИН	26
Наконечна К.В. ВПЛИВ ОСОБЛИВОСТЕЙ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА НА ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА СТРУКТУРУ	28
Орленко О.В. РОЛЬ ОРГАНІЧНОЇ КРУП'ЯНОЇ ПРОДУКЦІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СТАНДАРТІВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	30
Партика І.В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ	33
Пустовой О.Ю. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ НА МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	34
Сайгапарова Р.С. МОДЕРНІЗАЦІЯ – ОСНОВНЕ УМОВИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТІ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ	37
Сало І.А. ТОВАРНЕ ВИРОБНИЦТВО ПЛЮДІВ ГОСПОДАРСТВАМИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	39
Соломчук Л.М. «РЯТУВАЛЬНА СОЛОМИНКА» ДЛЯ ТВАРИННИЦТВА	42
Сольвар Л.С. ВПЛИВ ТА РОЛЬ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ РИНКУ	44

інтересів господарств населення, фермерських господарств, орендних колективів, кооперативів, переробних промислових підприємств.

Не менш важливо використати наступний досвід: у розвинутій соціально орієнтованій економіці кожен підприємець, коли починає займатися бізнесом, старанно відшукує нішу своєї господарської діяльності, яка б відповідала його інтересам і великій агробізнес. Що стосується організації сільськогосподарських колективних господарств за сучасних умов, то альтернативними сегментами їхньої діяльності можуть бути такі, що доповнюють основне виробництво: переробка сільськогосподарської продукції, матеріально-технічне постачання, реалізація продукції, виробництво будівельних матеріалів і т. д. Подібна система організації основного виробництва і допоміжних виробництв фермерських і колективних господарств, безумовно, знімає ряд суперечностей, що виникають між окремими суб'єктами в аграрному секторі економіки. Тому ринкова економіка розкриває широкі можливості для розвитку підприємництва.

Література:

1. Аграрна реформа в Україні / П.І. Гайдуцький, П.Т. Саблук, Ю.О. Лупенко [та ін.]; [За ред. П.І. Гайдуцького]. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 424 с.
2. Дідківська Л.І. Державне регулювання економіки: [Навч. посіб.] / Л.І. Дідківська, Л.С. Головка. – К.: Знання-Прес, 2000. – 209 с.
3. Дем'яненко С.І. Концепція аграрної політики України / С.І. Дем'яненко // Українська аграрна конфедерація, Ін-т розвитку аграрного підприємництва та села. – К.: ПРООН, 2003. – 34 с.
4. Ревенко М. Удосконалення державного регулювання розвитку аграрного сектора економіки / М. Ревенко // Економіка України. – 2003. – №12. – С. 51–55.
5. Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи: Матеріали Всеукр. наук. конф. студ., магістрів та аспірантів: У 2-х т. Т. 2 / Ред.: Д.І. Мазоренко; Ін-т аграр. економіки УААН, Харк. держ. техн. ун-т сільськ. госп-ва. – К.: ІАЕ УААН, 2003. – 387 с.

Орленко О.В.

*кандидат економічних наук, доцент,
заступник завідувача кафедрою фінансів і кредиту
Міжнародного університету бізнесу і права
м. Херсон, Україна*

РОЛЬ ОРГАНІЧНОЇ КРУП'ЯНОЇ ПРОДУКЦІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СТАНДАРТІВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

В Україні виробництво органічної продукції розпочалося наприкінці 90-х років. На той час великі міжнародні трейдерські організації сертифікували зацікавлені господарства та здійснювали експорт виробленої у них продукції. Упродовж останнього десятиліття екологічне виробництво сільськогосподарської продукції динамічно розвивалося. На початок 2011 року в Україні працювало близько 140 сертифікованих органічних господарств, які використовували понад 290 тис. га сільськогосподарських угідь. Проте відсутність офіційної статистики свідчить, що ці показники є умовними.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблеми розвитку ринку органічної продукції в Україні знайшли відображення у наукових працях українських вчених, таких як: В.О. Шлапак, М.І. Кобець, С.В. Милованов, Н.В. Бородачева, М.В. Капштик, М.К. Шикуні та ін.

Останнє повне дослідження світового ринку органічних продуктів проводилося IFOAM, FiBL, The Datamonitor Group, базуючись на даних 2009 року. Так,

результати аналізу показали, що він виріс на 9,7% і досяг \$60 млрд (на обидві Америки припадає 48,7% вартості всього світового ринку органічних продуктів). За прогнозами, до 2014 року вартість світового ринку становитиме \$96,5 млрд. Ріст складе 60,7% від показників 2009 року [4, с. 1].

У Європі найбільший попит на органічну продукцію спостерігається у Німеччині та Франції. В цілому розмір європейського ринку становить \$26 млрд. Згідно дослідження FiBL сьогодні під органічним виробництвом у світі знаходиться 34,2 мільона (включно із землями у так званому перехідному періоді). Якщо брати у розрахунок тільки сільськогосподарських угідь, то у семи країнах більш, ніж 10% земельних угідь є органічними, у 17-ти країнах – від 5% до 10%. Сьогодні у світі нараховується близько 1,8 млн. органічних виробників. Варто зауважити, що ця цифра отримана згідно даних, які подали про себе виробники. Якщо брати до уваги тих, хто не відзвітував, то ця кількість буде вищою. Причому цікавий факт – більш, ніж третина виробників знаходяться в Азії, Африці та Латинській Америці.

В Україні виробництво органічної продукції розпочалося ще наприкінці 90-х рр., коли великі міжнародні трейдерські організації спочатку знаходили збиткові господарства, потім іноземними сертифікаційними органами проводилася органічна сертифікація, після чого продукція відправлялася на експорт. Низька якість органічних зернових на той час повністю влаштувала замовника, оскільки в Європі тривав бум на тваринництво, а корми з України були значно дешевші [1, с. 161]. У випадку з іноземними трейдерами власниками сертифікатів були саме вони. Ніхто з них і до сьогодні не розкриває кількості угідь, на яких вони працюють, що, звичайно, допомогло б скласти цілісну картину. Говорячи про частку органічного виробництва в Україні чи кількість зайнятих під органікою земель, можна зустріти інформацію про понад 280 тис. га, однак, враховуючи вищезазначені історичні особливості розвитку ринку, ця цифра є дуже умовною.

Асортимент органічної продукції на внутрішньому ринку представлений не досить широко: крупя та пластівці, охолоджене м'ясо свинини, хліб, фрукти, овочі тривалого зберігання, масло, джеми, сиропи, сухофрукти, борошно, заморожені та сушені ягоди і гриби, трав'яні чаї, кава і навіть вино. Найбільшою сировинною базою є зерно, адже воно довго зберігається, відповідно є хороша перспектива реалізації як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку.

Сертифікацію органічного виробництва в Україні проводить українська сертифікаційна компанія ТОВ «Органік стандарт» у співпраці зі швейцарським сертифікаційним органом ІМО, а також на території нашої держави працюють ще понад 10 іноземних компаній – з Польщі, Голландії, Німеччини, Угорщини тощо. Сертифікація здійснюється в таких галузях, як рослинництво, тваринництво, бджільництво, збирання дикорослих рослин, а також у секторі агропереробки та торгівлі [3, с. 136].

Дослідження Федерації органічного руху України свідчать, що сучасний внутрішній споживчий ринок органічних продуктів в Україні почав розвиватися з 2006-2007 рр.

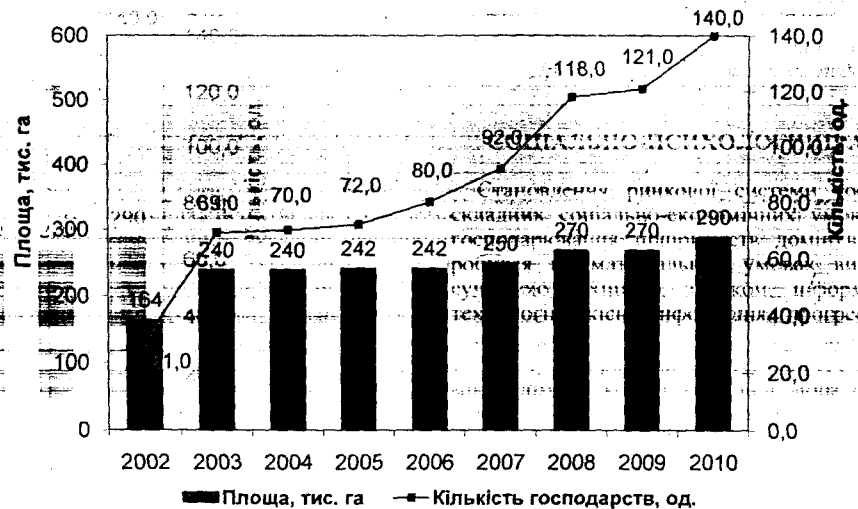

Рисунок 1 – Динаміка органічного виробництва в Україні

Розвиток внутрішнього споживання органічної продукції зростає і це видно з графіка 2, де у 2008 році споживання складало 600 тис. євро, 2009 – 1,2 млн. євро, 2010-го цей показник зріс до 2,4 млн. євро, а в 2011 р. – до 5,1 млн.євро [2, с. 109].

Україна, маючи значний потенціал для виробництва органічної сільськогосподарської продукції, її експорту, споживання на внутрішньому ринку, досягла певних результатів щодо розвитку власного органічного виробництва. Так, площа сертифікованих сільськогосподарських угідь в Україні, задіяних під вирощування різноманітної органічної продукції, складає більше чверті мільйона гектарів, а наша держава займає почесне двадцять перше місце світових країн-лідерів органічного руху. Частка сертифікованих органічних площ серед загального об'єму сільськогосподарських угідь України складає майже 0,7%. При цьому Україна займає перше місце в східноєвропейському регіоні щодо сертифікованої площі органічної ріллі, спеціалізуючись переважно на виробництві зернових, зернобобових та олійних культур.

На сьогоднішній день держава все ж намагається підтримати цей сектор економіки. Державною цільовою Програмою розвитку села на період до 2015 р. планується довести обсяг частки органічної продукції у загальному обсязі валової продукції сільськогосподарства до 10 відсотків, передбачається стимулювання ведення органічного сільськогосподарства, унормування розвитку органічного землеробства та створення системи його сертифікації.

Література:

1. Екологічний маркетинг: Навч. посібник / [Вічевич А.М., Вайданич Т.В., Дідович І.І., Дідович А.П.]. – Львів : УкрДЛТУ, 2008. – 248 с.
2. Кобець М.І. Органічне землеробство в контексті сталого розвитку / М. Кобець // Проект "Аграрна політика для людського розвитку". Актуальні питання аграрної політики: зб. робіт 2008-2009.-С106-132.
3. Шлапак В.О. Створення інфраструктури виробництва та маркетингу екологічно чистої овочевої продукції в Україні / В.О. Шлапак, В.М. Попенко // Економіка АПК. – 2010. -№ 1. – С. 135-139.
4. Федерація органічного руху України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.organic.com.ua>

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ

Установлення ринкової системи господарювання в Україні відбувається в складних соціально-економічних умовах. Тривалий час у розв'язанні проблем господарювання підприємств домінував технократичний підхід, коли наголос робився на матеріальних умовах виробництва, на забезпеченні підприємств сучасною технікою, зв'язком, інформацією та ін. Однак новітня техніка і сучасна інформаційна система стимулювання гарантують високу ефективність лише за таких умов, коли враховуються потреби та самопочуття працівників, стан їхнього задоволення умовами праці, психологічний мікроклімат у колективі та інші морально-психологічні аспекти. Тому у розвитку працівника, підвищенні ефективності його трудової діяльності важливу роль відіграє соціально-психологічна політика організації. Кожен колектив – це не арифметична сума індивідуумів, а єдиний організм, який має складну структуру, де діють багато факторів, у тому числі і соціально-психологічні закономірності [3, с. 215].

Щоб персонал організації розвивався та результативно працював, менеджеру необхідно використовувати індивідуальний підхід до кожного працівника. Знаючи характер, темперамент, особливості поведінки кожного працівника у колективі, керівник може ефективно доручати, делегувати їм певні види робіт, прогнозувати та спрямовувати при цьому їхню поведінку у потрібний для підприємства напрям. Це пов'язано з тим, що кожній групі властивий свій психологічний клімат. Тому істотною умовою створення і розвитку трудових колективів є дотримання принципу психофізичної сумісності задля ефективної трудової діяльності. Японські соціологи підтверджують, що від настрою, від відповідної морально-психологічної обстановки в колективі, продуктивність праці приблизно в 1,5 рази може збільшитися або декілька разів зменшитися [1, с. 87].

Велику увагу слід приділяти підбору, підготовці та розміщенню кадрів на підприємстві. Цей процес є керованим і ним можна ефективно управляти через соціально-психологічні методи менеджменту. Основними цілями управління кадрами є довгостроковий, якісно визначений напрям використання та розвитку персоналу, спрямований на його удосконалення, задоволення потреб працівників та виконання поставлених цілей підприємства. При формуванні трудового колективу підприємства, його структурних змін, здійсненні кадрової ротації, підборі працівників важливим є те, якими якостями повинна володіти людина, яка претендує на виконання того чи іншого виду діяльності, наскільки вона відповідає цій професії, виникає також необхідність вивчення самого виду професійної діяльності. Такий підхід дасть можливість створити професійний колектив з позитивним мікрокліматом та результативною діяльністю.

З метою соціального захисту персоналу підприємства, виникає потреба в створенні соціальних служб, служб психологічної підтримки. До складу соціальної служби можуть входити керівник соціальної служби, професійний соціальний працівник, професійний психолог, фахівець з культурно-масової роботи. Якщо підприємство невелике за чисельністю персоналу, доцільно ввести посаду працівника з соціально-психологічних питань. Ефективна соціальна робота на сучасному підприємстві допоможе здійснити профілактику негативних явищ серед працівників, розв'язати їх соціальні та психологічні проблеми.

Все більшої уваги в наш час надається розробці методів нематеріального стимулювання. Для кожного конкретного працівника повинна бути побудована окремим способом система стимулювання з урахуванням особистих якостей, наявності тих чи

Наукове видання
(українською та російською мовами)

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ

15-16 марта 2013 року, м. Одеса

Збірник тез наукових робіт учасників
Міжнародної науково-практичної конференції

Частина II

Підписано до друку 18.03.2013. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 9,74. Замовлення №1903-13. Ціна договірна.
Віддруковано з готового оригінал-макета.
Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний. Друк на дуплікаторі. Наклад 100 прим.

Надруковано у поліграфічному центрі:
ГО «Центр економічних досліджень та розвитку»
м. Одеса, вул. Велика Арнаутська, 17
+38 066 649 13 14